

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์หาระยะเวลาว่างที่ใช้ในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภทโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม กับการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆของเยาวชนไทยแตกต่างกัน โดยใช้หน่วยตัวอย่างจาก " โครงการการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการใช้เวลาของประชากรไทย พ.ศ. 2533 " โดยการสัมภาษณ์ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แต่เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้านี้ จึงได้ศึกษาเฉพาะหน่วยตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี รวมหน่วยตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ 15,579 ราย

ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้กำหนดให้ตัวแปรตาม คือ การใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการ 11 ประเภท ได้แก่ การรับฟังวิทยุ-ฟังเทป การรับชมโทรทัศน์ การชมวิดีโอ การชมมหรสพต่างๆ การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านหนังสือต่างๆ การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย การสังสรรค์ การเดินเล่นตามศูนย์การค้า การเดินเล่นตามสวนสาธารณะ และการทำงานอดิเรก ส่วนตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของเยาวชน อันได้แก่ อายุ เพศ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน เขตที่อยู่อาศัย การนับถือศาสนา และภาคที่อยู่อาศัย โดยมีสมมติฐานหลักว่า เยาวชนไทยที่มีลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมแตกต่างกันน่าจะมีการใช้ระยะเวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

การประมวลผลข้อมูลในการวิเคราะห์ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X ส่วนการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ใช้อัตราร้อยละแสดงลักษณะข้อมูลทั่วไป และใช้การวิเคราะห์การแปรผันประกอบ การวิเคราะห์จำแนกหมู่ หาระยะเวลาว่างเฉลี่ยที่ใช้ต่อสัปดาห์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภท ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. การใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภทของเยาวชนไทย

1.1 การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

การใช้เวลาว่างของเยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ในกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ มีจำนวนแตกต่างกันออกไป เมื่อจำแนกตามประเภทของกิจกรรมนันทนาการ พบว่า มีเยาวชนที่ใช้เวลาว่างรับชมโทรทัศน์มากเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 85.1 ของจำนวนประชากรตัวอย่าง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโทรทัศน์เป็นสิ่งที่ปรากฏทั้งภาพและเสียง ประกอบกับปัจจุบันราคาไม่แพงจนเกินไปนักที่จะหาซื้อมาใช้ในครัวเรือน และจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2532 พบว่า ครัวเรือนไทยมีเครื่องรับโทรทัศน์ครอบคลุม ร้อยละ 72.2 ของครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2535:13) รองลงมาคือ เยาวชนที่ใช้เวลาว่างในการรับฟังวิทยุ-ฟังเทป มีจำนวนมากเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 73.1 ของประชากรตัวอย่าง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเครื่องรับวิทยุ-เทปมีราคาค่อนข้างถูก และได้มีการพัฒนาให้สามารถพกพาติดตัวได้สะดวกขึ้น ประกอบกับรายการวิทยุในปัจจุบันมีการตอบสนองต่อกลุ่มวัยรุ่นมากขึ้น และให้ผู้ฟังได้มีส่วนร่วมด้วย เช่น สามารถขอเพลง ร่วมเล่นเกมส์ได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ มีเยาวชน ร้อยละ 33.4 ของประชากรตัวอย่างที่ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีจำนวนพอๆ กับเยาวชนที่ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือต่างๆ คือ ร้อยละ 30.2 และมีเยาวชนประมาณหนึ่งในสี่ของเยาวชนที่ตกเป็นตัวอย่าง (ร้อยละ 25.8) ใช้เวลาว่างส่วนหนึ่งในการสังสรรค์, มีเยาวชนประมาณหนึ่งในห้าของเยาวชนไทย (ร้อยละ 21.0) ใช้เวลาว่างเพื่อส่งเสริมสุขภาพด้วยการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย และมีเยาวชนไทยร้อยละ 12.8 ที่ใช้เวลาว่างส่วนหนึ่งไปเดินเล่นตามศูนย์การค้า ในขณะที่มีเยาวชนจำนวนพอๆ กันคือร้อยละ 11.8 ใช้เวลาว่างไปชมมหรสพต่างๆ สำหรับกิจกรรมนันทนาการประเภทอื่นๆ ได้แก่ การชมวิดีโอ การทำงานอดิเรกต่างๆ และการเดินเล่นตามสวนสาธารณะ มีเยาวชนไทยใช้เวลาว่างทำกิจกรรมดังกล่าวค่อนข้างน้อย มีไม่ถึงร้อยละ 10 ของประชากรที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี

1.2 ระยะเวลาว่างที่ใช้ในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภท

เยาวชนไทยนอกจากจะรับชมโทรทัศน์มีจำนวนมากที่สุดแล้ว ยังใช้เวลาว่างในการรับชมโทรทัศน์ต่อสัปดาห์ มากกว่ากิจกรรมนันทนาการอื่นๆ มีการใช้เวลาว่างถึง 17.68 ชั่วโมง/สัปดาห์ ซึ่งมากกว่าการใช้เวลาว่างในการรับฟังวิทยุ-ฟังเทป (14.31 ชั่วโมง) ประมาณ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แม้จะมีเยาวชนจำนวนแตกต่างกันอย่างมาก ในการใช้เวลาว่างเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านหนังสือต่างๆ การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย และการชมวิดีโอ แต่มีการใช้เวลาว่างต่อสัปดาห์ในกิจกรรมนั้นๆ ใกล้เคียงกัน คือประมาณ 6-8 ชั่วโมง/สัปดาห์

ส่วนเยาวชนที่ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์ ชมโทรทัศน์ต่าง ๆ เดินเล่นตามศูนย์การค้า และเดินเล่นตามสวนสาธารณะ จะใช้เวลาแตกต่างกันไม่มากนัก มีการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนั้นๆ ประมาณ 3-5 ชั่วโมง/สัปดาห์ ดังปรากฏในตารางที่ 15 หน้า 93

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย

2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการรับฟังวิทยุฟังเทปของเยาวชนไทย

เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการรับฟังวิทยุ-ฟังเทป โดยทั่วไปจะใช้เวลาประมาณ 14.31 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนไทยที่มีลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน เขต และภาคที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน มีการใช้เวลาว่างในการรับฟังวิทยุ-ฟังเทปแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น ผลจากการวิเคราะห์ที่ได้จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 บางส่วนเท่านั้น เนื่องจากตัวแปรทางด้าน อายุ และการนับถือศาสนาของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการรับฟังวิทยุ-ฟังเทปของเยาวชนไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการรับชมโทรทัศน์ของเยาวชนไทย

เยาวชนไทยใช้เวลาว่างนอกเหนือจากการทำงานและภาระกิจประจำวันรับชมโทรทัศน์ สัปดาห์ละ 17.68 ชั่วโมง และพบว่า ลักษณะภูมิหลังทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของเยาวชน มีอิทธิพลทำให้การใช้เวลาว่างรับชมโทรทัศน์ต่อสัปดาห์ของเยาวชนไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน และภาคที่อยู่อาศัย

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 บางส่วน เนื่องจาก ตัวแปรทางด้าน อายุ ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัย การนับถือศาสนา ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการรับชมโทรทัศน์ของเยาวชนไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาว่างในการชมวิดีโอของเยาวชนไทย

เยาวชนไทยโดยทั่วไป มีการใช้เวลาว่างชมวิดีโอประมาณ 7.49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และพบว่า เยาวชนไทยที่มีลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน เขต และภาคที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน มีการใช้เวลาว่างชมวิดีโอแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลจากการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 บางส่วน ทั้งนี้ เนื่องจาก ตัวแปรทางด้าน อายุ เพศ ขนาดของครัวเรือน และการนับถือศาสนาของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของเยาวชนไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาว่างในการชมโทรทัศน์ต่างๆของเยาวชนไทย

เยาวชนไทยใช้เวลาว่างส่วนหนึ่งในการชมโทรทัศน์ต่างๆ ประมาณ 3.87 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และพบว่า ลักษณะภูมิหลังทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัยของเยาวชนมีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการชมโทรทัศน์ต่างๆแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า จากผลการวิเคราะห์มีความสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 บางส่วนเท่านั้น เนื่องจาก ตัวแปรทางด้านอายุ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน และการนับถือศาสนาของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนมีการใช้เวลาว่างในการชมโทรทัศน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์ของเยาวชนไทย

เยาวชนไทยที่อ่านหนังสือพิมพ์ โดยทั่วไปจะใช้เวลาว่าง ประมาณ 4.93 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และพบว่า มีลักษณะภูมิหลังทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมบางตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และภาคที่อยู่อาศัยของเยาวชน มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า จากผลการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 บางส่วนเท่านั้น เนื่องจากตัวแปรทางด้าน เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน และเขตที่อยู่อาศัยของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือของเยาวชนไทย

เยาวชนไทยใช้เวลาว่างอ่านหนังสือ ประมาณสัปดาห์ละ 4.93 ชั่วโมง โดยพบว่า ลักษณะภูมิหลังทางด้านระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน การนับถือศาสนา เขต และภาคที่อยู่อาศัยของเยาวชน มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลจากการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจาก ตัวแปรทางด้าน อายุ เพศ และขนาดของครัวเรือนของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.7 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายของ เยาวชนไทย

เยาวชนไทยมีการใช้เวลาว่าง เพื่อส่งเสริมสุขภาพด้วยการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย โดยทั่วไป จะใช้เวลาว่างประมาณ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และพบว่า ลักษณะภูมิหลังทางด้านเพศ และภาคที่อยู่อาศัยของเยาวชน มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายแตกต่างกันออกไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลจากการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจาก ตัวแปรทางด้าน อายุ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัย และการนับถือศาสนาของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.8 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการสังสรรค์ของเยาวชนไทย

โดยรวมแล้วเยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการสังสรรค์ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 7 ชั่วโมง และพบว่า เยาวชนที่มีลักษณะภูมิหลังทางด้าน เพศ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา เขตและภาคที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีผลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการสังสรรค์แตกต่างกันออกไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลจากการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจาก ตัวแปรทางด้าน อายุ ภาวะการทำงาน และการนับถือศาสนาของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการสังสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.9 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการเดินเล่นตามศูนย์การค้าของ เยาวชนไทย

เยาวชนไทยที่ใช้เวลาว่างส่วนหนึ่งในการเดินเล่นตามศูนย์การค้า โดยใช้เวลาว่างประมาณ สัปดาห์ละ 3.40 ชั่วโมง และพบว่า ลักษณะภูมิหลังทางด้านขนาดของครัวเรือนที่อาศัย และภาคที่อยู่อาศัยของเยาวชน มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยการใช้เวลาว่างในการเดินเล่นตามศูนย์การค้าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลจากการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 9 เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจาก ตัวแปรทางด้าน อายุ เพศ ภาวะการทำงาน ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัย และการนับถือศาสนาของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการสังสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.10 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในการเดินเล่นตามสวนสาธารณะของ เยาวชนไทย

เยาวชนไทยจำนวนค่อนข้างน้อยที่ใช้เวลาว่างในการเดินเล่นตามสวนสาธารณะ ซึ่งจะใช้เวลาว่างโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 3.82 ชั่วโมง และพบว่า มีตัวแปรทางด้านภาวะการทำงานของเยาวชนเท่านั้น ที่ทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการเดินเล่นตามสวนสาธารณะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลจากการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 10 เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจาก ตัวแปรทางด้าน อายุ เพศ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา การนับถือศาสนา เขต และภาคที่อยู่อาศัยของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการสังสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.11 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างทำงานอดิเรกต่างๆ ของเยาวชนไทย

เยาวชนไทยที่ใช้เวลาว่างทำงานอดิเรกต่างๆ โดยรวมแล้วจะใช้เวลา ประมาณ 8.26 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และพบว่า ลักษณะภูมิหลังทางด้านการศึกษา เขต และภาคที่อยู่ของเยาวชน มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการทำงานอดิเรกต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลจากการวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 11 เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจาก ตัวแปรทางด้านอายุ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน และการนับถือศาสนาของเยาวชนไม่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนไทยใช้เวลาว่างในการทำงานอดิเรกต่างๆแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่า เยาวชนไทยนิยมใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันออกไป และใช้เวลาในกิจกรรมนั้นๆ ต่างกัน อาทิเช่น เยาวชนไทยนิยมใช้เวลาว่างในการชมโทรทัศน์มากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวนมากถึงร้อยละ 85.1 ของเยาวชน และใช้เวลาว่างโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 17.68 ชั่วโมง นอกจากนี้ เยาวชนไทยยังนิยมรับฟังวิทยุ-ฟังเทป มากเป็นอันดับที่สอง มีจำนวนมากคิดเป็นร้อยละ 73.1 ของเยาวชนไทย โดยใช้เวลาว่างประมาณสัปดาห์ละ 14.31 ชั่วโมง ผลจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานของสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของเยาวชนไทย การที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมเยาวชนให้มีการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ส่วนหนึ่ง โดยสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณา การวางแผน และดำเนินการควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานของบุคลากร และเนื้อหารายการให้เหมาะสมอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มของเยาวชนมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ปัจจุบันไทยมีการสื่อสาร การให้ข่าวสารทันสมัย สามารถติดตามสถานการณ์โลกได้อย่างรวดเร็ว ประเทศไทยมีดาวเทียมที่ใช้ในการสื่อสารอย่างกว้างไกล และเยาวชนไทยก็นิยมชมโทรทัศน์ ถ้ารัฐบาลร่วมมือกับเอกชนโดยเฉพาะเครือข่ายชินวัตร อาศัยและนำสื่อโทรทัศน์โทรทัศน์คมนาคมมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาออกกระบบ เชื่อว่าจะเกิดประโยชน์อย่างมากโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า ซึ่งมีจำนวนมากถึง ร้อยละ 59.1 ของเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี

นอกจากนี้ หากมีการส่งเสริม ปรับปรุงทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละจังหวัด เช่น สวนสุขภาพ สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ สถานพักผ่อนตามธรรมชาติ : ริมแม่น้ำ น้ำตก เขิงเขา อุทยานแห่งชาติ เป็นต้น ให้มีที่นั่งพัก อุปกรณ์กีฬา สวนดอกไม้ และอื่นๆ เชื่อว่าน่าจะทำให้เยาวชนหันมาใช้เวลาว่างในการเดินเล่นตามสวนสาธารณะ และ เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายมากขึ้นด้วย

2. การได้ทราบถึงตัวแปรอิสระทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของเยาวชนไทย ที่มีผลทำให้การใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนแตกต่างกันออกไป สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ เช่น เยาวชนหญิงใช้เวลาว่างรับชมโทรทัศน์ และรับฟังวิทยุ-ฟังเทป มากกว่าเยาวชนชาย ดังนั้น เนื้อหาการจัดทำรายการโทรทัศน์ และวิทยุ ควรเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจ สตรีควรรู้ เช่น สุขบัญญัติ สำหรับสตรี โรคและการป้องกันโรคที่มักเกิดกับสตรี การวางแผนครอบครัว การดูแลและเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

3. สำหรับผู้สนใจจะทำวิจัยเพื่อประโยชน์ของการนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนเพื่อตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของเยาวชนไทยต่อไป ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 เนื่องจากข้อมูลที่นำมาใช้ ในการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดหลายอย่าง ส่วนหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ควรเก็บข้อมูลจากเยาวชนโดยตรง

3.2 ข้อมูลซึ่งใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้จากคำถามปิดเกี่ยวกับประเภทกิจกรรมที่ใช้เวลาว่าง นอกเหนือจากการทำงานหรือภาระกิจประจำวัน เชื่อว่ายังมีกิจกรรมอีกหลายกิจกรรมที่เยาวชนไทย นิยมกระทำกัน ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีทั้งคำถามปิดและคำถามเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุม กิจกรรมที่ขาดหายไป ตลอดจนคุณภาพของข้อมูล

3.3 ควรเก็บข้อมูลของที่คาดว่าจะมีอิทธิพลหรือมีส่วนกำหนดการใช้เวลาว่างของ เยาวชน ที่ควรบรรจุไว้ด้วยอีกหลายประการตามที่ระบุไว้ในกรอบแนวความคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ เวลาว่างของ Max Kaplan เช่น รายได้ ระยะเวลาว่างที่มี ภาวะสุขภาพ ตลอดจนเงื่อนไขทางสังคม ของแต่ละท้องถิ่น ฯลฯ

3.4 ควรถามถึงเหตุผลที่เยาวชนเลือกใช้เวลาว่างในกิจกรรมนั้นๆ ด้วย เนื่องจากการ ศึกษาครั้งนี้ ไม่มีข้อมูลในส่วนนี้ จึงจำเป็นต้องคาดเดา และอาศัยอ้างอิงจากเอกสารงานวิจัยอื่นๆ

3.5 นอกจากการศึกษาถึงการใช้เวลาว่างในกิจกรรมต่างๆ แล้ว ควรจะผนวกถึง ความสนใจหรือความต้องการที่จะใช้เวลาว่างนอกเหนือจากกิจกรรมที่ทำอยู่พร้อมเหตุผล ซึ่งน่าจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานแก่ผู้บริหารในการวางแผน ดำเนินการ ได้ตรงจุด และครอบคลุมกิจกรรมอันจะเป็น ทางเลือกในการใช้เวลาว่างสำหรับเยาวชนได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น